

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

แบบที่
1

1

จัดเตรียมภาชนะหรือเศษวัสดุภาชนะเหลือใช้ เช่น
ถังพลาสติกใช้แล้ว ขนาดของภาชนะขึ้นอยู่กับ
ปริมาณขยะในครัวเรือน

2

เจาะรูหรือตัดภาชนะดังกล่าวที่ก้นถังแล้ว
ขุดหลุม ขนาดความลึก 2 ใน 3 ส่วนของความสูง
ของภาชนะ นำภาชนะที่เตรียมไว้ไปใส่ในหลุมที่ขุด

3

นำเศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ ใบไม้
และเศษหญ้าที่เหลือมาเทใส่ในถังที่ฝังไว้
และปิดฝาภาชนะให้มิดชิด

4

จุลินทรีย์ในดิน ไล่เดือนในดิน
จะทำการย่อยเศษอาหารในภาชนะให้กลายเป็นปุ๋ย
(ระยะเวลาขึ้นอยู่กับปริมาณขยะเปียก)

5

เมื่อปริมาณเศษอาหารถึงระดับ
เดียวกับพื้นดินที่ขุดไว้
ให้เอาดินกลบ แล้วย้ายถังไป
ทำตามขั้นตอนเดิมที่จุดอื่นต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

แบบที่
2

จัดเตรียมท่อซีเมนต์
เหลือใช้หรือจัดทำ
คอกไม้ล้อมรอบต้นไม้
หรือเสวียนไว้สำหรับ
รองรับขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก

2

รองท่อซีเมนต์ด้วยอิฐหรือวัสดุเพื่อยกฐาน
ของท่อซีเมนต์ให้มีช่องว่างอากาศ หลังจากนั้นให้เติม
ดินหรือใบไม้ลงไปพื้นฐานวงท่อซีเมนต์

3

นำขยะอินทรีย์ ขยะเปียก เศษอาหาร
เปลือกผลไม้ เศษหญ้า เศษใบไม้
เทใส่ในจุดที่ได้จัดเตรียมไว้ตามข้อ 1

4

นำเศษใบไม้แห้งมาโรยปิด เพื่อเป็นการป้องกัน
กลิ่นเหม็นและป้องกันแมลงต่างๆ โดยสามารถ
เติมน้ำยา EM เพื่อป้องกันกลิ่นและเร่งปฏิกิริยาการหมัก

5

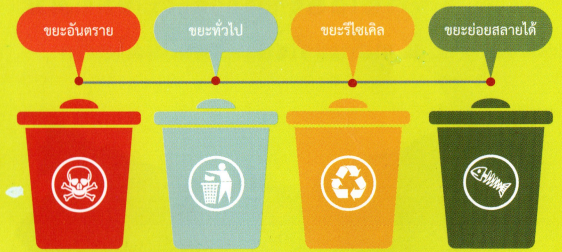

พลิกกลับหรือเกลี่ยกองเศษขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก
เป็นประจำเพื่อเติมอากาศให้จุลินทรีย์นำไปใช้
ย่อยสลาย เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งจะได้ดินหรือปุ๋ยที่มี
คุณสมบัติเหมาะแก่การปลูกผัก

คู่มือประชาชน

เรื่อง การจัดการขยะในครัวเรือน

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลคึกคัก

ขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอย คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้ของของมนุษย์ซึ่งเกิดจากการอุปโภคบริโภค และกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน แต่หากมีการคัดแยกก่อนที่จะทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์สิ่งเหล่านี้จะมีคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มขึ้น

ประเภทของขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอย สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะ ได้ 4 ประเภท ได้แก่

1. ขยะอินทรีย์หรือขยะอ่องลางได้
2. ขยะรีไซเคิล
3. ขยะอันตรายหรือมีพิษจากชุมชน
4. ขยะทั่วไป

ซึ่งแต่ละประเภท หากเรามีการคัดแยกขยะแล้ว จะทำให้เราสามารถจัดหาวิธีในการนำไปจัดการและกำจัดได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม และสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้อีก

ขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้

คือ สิ่งที่ย่อยสลายได้ง่าย สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร หญ้า ใบไม้ ซากพืช ซากสัตว์ เป็นต้น

ขยะรีไซเคิล

คือ สิ่งที่ยังมีประโยชน์สามารถนำไปแปรรูปกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ ขวด และกระป๋องเครื่องดื่ม ถุงเศษพลาสติก เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ แผ่นซีดี กล้องเครื่องดีเอ็ม

ขยะอันตรายหรือมีพิษจากชุมชน

คือ สิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุมีพิษ วัตถุกัดกร่อน วัตถุติดเชื้อและวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระจกสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

ขยะทั่วไป

คือ ขยะประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากข้างต้น มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ถุงพลาสติก ใส่นม ถุงบรรจุผงซักฟอก ซองบะหมี่สำเร็จรูป ถุงพลาสติกเป็นเศษอาหาร พอยส์เป็นอาหาร เป็นต้น

การจัดการขยะมูลฝอยง่ายๆ ในครัวเรือน

ใช้น้อย (Reduce)

- ▶ ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม เช่น น้ำยาล้างจาน ถ่านไฟฉาย ชนิดชาร์จใหม่ได้ น้ำยาทำความสะอาด ฯลฯ
- ▶ ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก เช่น ถุงพลาสติก และกล่องโฟม
- ▶ ใช้ภาชนะอื่นทดแทน เช่น นำถุงผ้า ตะกร้าใส่ของหรือหิ้วปิ่นโตไปซื้อกับข้าวและอาหาร

ใช้ซ้ำ (Reuse)

- ▶ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าเช่นเศษวัสดุเหลือใช้มาตัดแปลงใช้ประโยชน์ หรือเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้หลายๆ ครั้ง แทนผลิตภัณฑ์ที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น การใช้กระบอกน้ำแทนน้ำขวด การใช้กระดาษสองหน้า เป็นต้น

ใช้ใหม่ (Recycle)

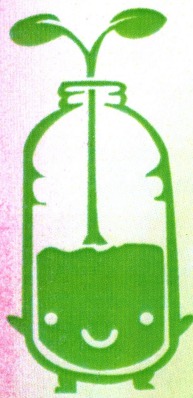
- ▶ การนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนกลับมาเข้าสู่กระบวนการผลิตตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่หรือสร้างมูลค่า เช่น ขวดแก้ว กระดาษ พลาสติก และโลหะ เพื่อนำไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่า หรือซาเล้ง การนำเศษวัสดุหรือกล่องนม มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

REDUCE

R.1 (Reduce)

1. ลดการใช้ถุงพลาสติก ใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าแทน
2. ใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชนิดเดิม
3. ใช้แก้วน้ำเซรามิค แทนแก้วพลาสติกหรือแก้วกระดาษ
4. หลีกเลี่ยงสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีหีบห่อบรรจุภัณฑ์เพิ่มเพื่อมีการห่อหุ้มหลายชั้น
5. หลีกเลี่ยงการซื้อผลิตภัณฑ์ขนาดเล็กสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นประจำ ควรเลือกที่มีขนาดใหญ่เพราะคุ้มค่าและใช้บรรจุภัณฑ์น้อยกว่า

REUSE

R.2 (Reuse)

ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า นำสิ่งของที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ เพื่อลดการใช้ทรัพยากรและลดปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้น

1. บริจาคหรือขายสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่ไม่ใช่แล้ว เช่น หนังสือ เสื้อผ้า เฟอร์นิเจอร์ และเครื่องมือใช้สอยอื่นๆ
2. ใช้กระดาษทั้ง 2 ด้าน เพื่อช่วยลดขยะ
3. นำบรรจุภัณฑ์และวัสดุเหลือใช้อื่นๆ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น การนำใช้ทำถุงพลาสติก ถุงผ้า ถุงกระดาษ กลองกระดาษ ขวดน้ำดื่ม เทียนกม และกล่องใส่ขนมมาใช้ซ้ำ
4. ซ่อม หรือเข้าผลิตภัณฑ์ที่ใช้บ่อยครั้ง เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร
5. เลือกซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมาให้ใช้ได้นานกว่า 1 ครั้ง เช่น แบตเตอรี่ประจุไฟฟ้าใหม่ได้

RECYCLE

R.3 (Recycle)

เป็นการนำวัสดุต่างๆ ที่ไม่ใช่แล้ว มาแปรรูปโดยกรรมวิธีต่างๆ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่

คัดแยกขยะก่อนลงถังเพื่อให้ง่ายต่อการนำไปรีไซเคิล

- ขยะเปียก
 - ขยะแห้ง
 - ขยะรีไซเคิล
- นำวัสดุเหลือใช้อื่นๆ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยการประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ

ข้อดีของหลัก 3R

1. ช่วยลดขยะที่กำลังจะท่วมโลก
2. ประหยัดค่าใช้จ่าย
3. สภาพแวดล้อมน่าอยู่

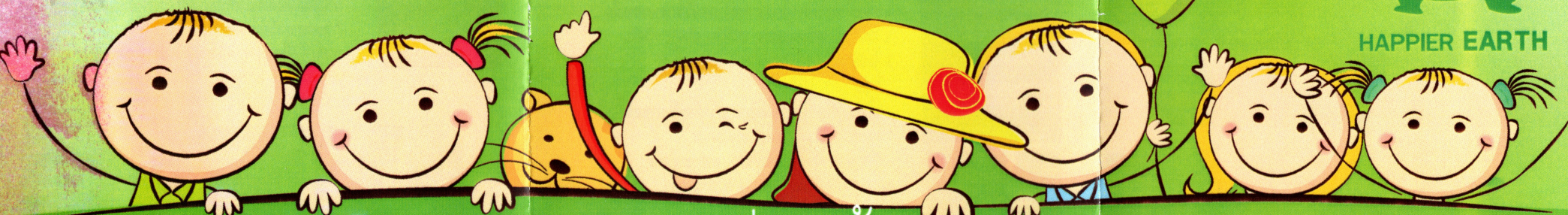
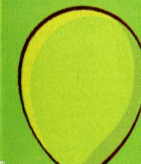

การคัดแยก

ขยะ

HAPPIER EARTH

โดยกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลคึกคัก

วิธีการกำจัดขยะ

การกำจัดขยะไม่เหม็น คงกำจัดไม่ได้ เพราะในชีวิตประจำวันเราต้องใช้สิ่งของที่เป็นเครื่องอุปโภค บริโภค จึงจำเป็นต้องมีของเหลือทิ้ง วิธีที่จะทำให้ขยะไม่เน่าเป็นปัญหากับมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ก็คือการลดปริมาณขยะการทำปริมาณขยะที่จะทิ้งลดลง อาจโดยการนำสิ่งที่เน่าเนียงนั้นกลับมาใช้ประโยชน์อีกหรือการลดปริมาณการใช้และให้เหลือทิ้งที่จะทิ้งเป็นขยะจริงเพียงเท่าที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก ดังนี้

1. การลดการใช้ หรือการลดขยะจากแหล่งที่เกิด โดยพยายามหลีกเลี่ยงหรือลดการผลิตขยะหรือมลพิษที่เกิดขึ้น เช่น การใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก
2. การนำผลิตภัณฑ์มาใช้ซ้ำ เป็นการนำวัสดุของใช้กลับมาใช้ในรูปแบบเดิมหรือนำมาซ่อมแซมใช้ หรือนำมาใช้ทำประโยชน์อื่น ๆ โดยแบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอนคือ
 - ขั้นตอนการผลิตสินค้า พยายามทำให้เกิดเศษวัสดุหรือของเสียให้น้อยที่สุด
 - ขั้นตอนการนำของใช้มาใช้ซ้ำ เป็นการยืดอายุการใช้งานก่อนจะนำไปทิ้ง เช่น การนำขวดพลาสติกมาบรรจุน้ำ การใช้กระดาษ 2 หน้า
3. การนำกลับมาผลิตใหม่ เป็นการแยกวัสดุที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ออกจากขยะและรวบรวมใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าชิ้นใหม่หรือเรียกว่า รีไซเคิล
4. การหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุกำจัดยาก เช่น กлонโฟม การใช้จานหรือแก้วกระดาษ ยาม่าแมลง ควรใช้สมุนไพรเป็นสารกำจัด
5. การซ่อมแซมนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นการซ่อมแซมวัสดุที่ใช้แล้ว ที่สามารถซ่อมแซมนำมากลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น การซ่อมแซมเสื้อผ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุด เป็นต้น

ประเภทของขยะ ที่ทิ้งกันอยู่ทั่วไปมี 4 ประเภท ได้แก่

1. ขยะย่อยสลายได้

สามารถนำไปหมักทำปุ๋ยได้ จากปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมดมีประมาณ 46 %

- เศษอาหาร
- เปลือกผลไม้ และเปลือก (/หรือเศษ) ผัก
- กากกาแฟ กากชา, ถูกรอง (กากกาแฟ, กากชา)
- กากปลา, กระดก, เปลือกไข่
- กระดาษชำระที่ใช้ในครัวเรือน, กระดาษรองจาน
- มูลคินที่มาจากดอกไม้, ขยะอันเกิดจากผัก
- x ไม้บ่มรวมผาออม หรือกระดาษเครื่องดูดฝุ่น

2. ขยะรีไซเคิลหรือขยะที่สามารถนำไปขายได้

ซึ่งจากปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด มีอยู่ประมาณ 42 %

- กระดาษ
- หนังสือสิ่งพิมพ์, โฆษณา, ซองจดหมาย (/ซองเอกสาร) และกระดาษทางไปรษณีย์ต่างๆ
- กระดาษที่ใช้ในการพิมพ์หรือถ่ายเอกสาร
- กระดาษที่ใช้เขียนแบบเป็นตาราง และกระดาษที่ใช้ในการวาดเขียน
- สมุดบันทึก, หนังสือที่ไม่มีปก, สมุดหน้าเหลือง
- x ไม่รวมกระดาษที่เปียก หรือกระดาษที่สกปรก
- x ไม่รวมกระดาษของขวัญ หรือกล่องกระดาษ
- แก้ว
- แก้วที่มีสี และไม่มีสี
- ภาชนะ หรืออุปกรณ์ที่ทำมาจากแก้ว
- ขวดแก้ว
- ขวดแก้วที่ใช้ในการเก็บ (อาหาร) และที่ใช้บรรจุอาหารเด็ก
- x ไม่รวมบรรจุ เครื่องถ้วยชาม, เซรามิค, คริสตัล หรือหิน
- x ไม่รวมบรรจุ บานกระเบื้องหน้าต่าง, กระเบื้องทราวด
- โลหะ
- อุปกรณ์โลหะที่มีขนาดที่สามารถนำไปทิ้งลงในภาชนะได้
- กระป๋องโลหะ (ที่ใช้ในการบรรจุภัณฑ์)
- วัสดุอุปกรณ์โลหะ, ภาชนะโลหะ, ฝาภาชนะโลหะ และฝาขวดโลหะ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้มีขนาดเล็ก
- กระป๋องสีที่ใช้หมดแล้วและแห้ง
- x ไม่รวมรวมถ่านไฟ (/เช่น ถ่านไฟฉาย)
- x ไม่รวมรวมตุ๊กที่ใช้ในช่องฉลอลงเทศบาลใหม่

3. ขยะทั่วไป

เป็นขยะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าในการนำไปรีไซเคิล จากปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด ประมาณ 9 %

- พลาสติกที่ใช้ในการทอหรือหุ้ม, ถุงพลาสติก และพลาสติกที่ใช้ในการบรรจุหีบห่อ
- กระดาษหรือกระดาษแข็ง ที่สกปรกและเปียก
- เครื่องถ้วยชาม และเซรามิค, บานกระเบื้อง, กระจก และกระจกกรวด
- ผ่าออม, ฟานอนมายต่างๆ
- ถูกระดาษเครื่องดูดฝุ่น, ก้นบุหรี่, หมากฝรั่ง
- กระดาษของขวัญ, ภาชนะถ้วยชามรวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทานอาหาร สำหรับใช้ครั้งเดียว
- โฟมกันกระแทกที่ใช้ในการบรรจุสิ่งของ
- ถ่านไฟ, เครื่องเตือนสัญญาณไฟไหม้ (ไม่มีแบตเตอรี่)
- กระป๋องบรรจุของของเหลว หรือกระป๋องสเปรย์ที่เปล่า (/คือใช้หมดแล้ว)
- เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และรองเท้าที่ไม่สามารถใช้ได้แล้ว
- ขยะอื่นๆ ที่ไม่สามารถนำมาใช้ในการรีไซเคิลได้

4. ขยะอันตราย

หรือขยะมีพิษที่ต้องเก็บรวบรวมแล้วนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี ซึ่งจากปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด มีอยู่ประมาณ 3 %

- แบตเตอรี่หรือถ่านไฟ
- กาว, สเปรย์, ภาควาด
- หลอดไฟประหยัดพลังงาน
- ขยะประเภทน้ำมัน
- ยาเก่า (ที่หมดอายุแล้ว)
- ถ่านไฟที่ต้องนำไปส่งที่ร้านเพื่อทำการรวบรวมแบตเตอรี่เก่า (/หมดอายุหรือใช้งานไม่ได้แล้ว)
- ยาเก่า (/ที่หมดอายุการใช้งาน) ให้นำไปคืนที่ร้านขาย

